

COMUNICAT DE PRESĂ

Masa rotundă "România în UNESCO – Drepturile omului: universalitate și demnitate umană" a abordat principiile egalității și nediscriminării din perspectiva UNESCO

Comisia Națională a României pentru UNESCO (CNR UNESCO) a organizat în data de 10 decembrie 2021, între orele 10.30 – 12.30, masa rotundă online „România în UNESCO – Drepturile omului: universalitate și demnitate umană”.

Celebrarea a 65 de ani de la aderarea României la UNESCO și înființarea Comisiei Naționale a României pentru UNESCO reprezintă ocazia de a adresa valori și principii fundamentale ale UNESCO, între care drepturile omului și libertățile fundamentale sunt esențiale. Agenție specializată a Organizației Națiunilor Unite, UNESCO își concentrează eforturile în această perioadă de transformări profunde, crize multiple, inegalități și tulburări, asupra promovării și respectării universale și efective a drepturilor omului și libertăților fundamentale, așa după cum sunt acestea consemnate în Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Doamna Madlen Serban, secretar general CNR UNESCO, a deschis evenimentul reamintind că Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată în 10 decembrie 1948 la Paris de către Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU), a fost proclamată ca ideal comun spre care trebuie să tindă toate popoarele și toate națiunile. Prin educația pentru drepturile omului și educația pentru cetățenie democratică, respectul pentru aceste drepturi și libertăți poate fi dezvoltat prin măsuri progresive, de ordin național și internațional, pentru o recunoaștere și aplicare universală și efectivă. De asemenea, la cea de-a 41-a sesiune a Conferinței Generale UNESCO, organizată în perioadă 9-24 noiembrie 2021, statele membre au reconfirmat promovarea egalității de gen drept prioritate globală a Organizației și pe termen mediu, pentru perioada 2022-2029. Promovarea egalității de gen se află în centrul mandatului UNESCO încă din anul 2008. Organizația îl consideră un drept fundamental al omului, o condiție prealabilă pentru promovarea dezvoltării și eradicarea sărăciei, precum și un element esențial al fundației pentru justiție socială și prosperitate.

În continuare, doamna Simona-Mirela Miculescu, ambasador extraordinar și plenipotențiar, Delegat permanent al României pe lângă UNESCO, a punctat provocările curente cu care se confruntă drepturile și libertățile fundamentale, în special rasismul, xenofobia, discriminarea și alte forme de excludere, care trebuie să se constituie în centrul demersurilor noastre. Doamna ambasador a precizat că mandatul UNESCO se bazează pe convingerea că o lume mai armonioasă poate fi construită pe pilonii educației, culturii, științei, comunicării și informării. Drepturile omului fiind în centrul mandatului UNESCO, toate prioritățile Organizației reflectă integrarea principiilor acestora. Nu există pace și dezvoltare durabilă fără respectarea drepturilor omului.

Data de 10 decembrie reprezintă și ultima zi dintre cele 16 zile de activism concentrate asupra luptei împotriva violenței contra femeilor. Data de 25 noiembrie, ca zi dedicată acestui demers civic, a deschis perioada celor 16 zile. În acest context, CNR UNESCO a propus ca evenimentul să ilustreze prin diverse expresii culturale, prin mesaje-manifest, drepturile omului la feminin.

Dr. Nina Smart, autoarea volumului auto-biografic "Wild Flower..." a atras atenția asupra echilibrului între tradiții și drepturile fetelor. Mutilarea Genitală a Fetelor și Femeilor este o încălcare a drepturilor atât timp cât aceasta este realizată fără consimțământ asumat, în bună cunoaștere a riscurilor medicale. Este și o problemă economică pentru femeile care o practică, dacă nu ar mai fi realizată, acestea pierzând, de multe ori, singura sursă de venit. De precizat că familiile le plătesc pe cele care mutilează genital fetele. Acestea fiind subliniate, Dr Nina Smart a explicat cum se implică, campaniile de conștientizare pe care le realizează, inițiind sau intervenind împreună cu organizații de femei în acțiuni sub egida Națiunilor Unite. Să construim o lume portocalie ! (Orange the World) face parte din aceste campanii de conștientizare

Iraida Florea, creator de imagine, a adus în atenția participanților rădăcinile culturale ale simbolului feminin ilustrat prin figurine de lut, vase din ceramică, menționând zeițele hiperboreene și Ceramica de Cucuteni. Hyperborean Folklore este un brand de imagini unic creat în 2016 de Iraida Florea și inspirat de couture-ul etnic românesc. Este întruchiparea elementelor unei culturi antice uitate și a relației sale cu toate celelalte culturi ale lumii.

Maria Alexe, profesor universitar de limbi moderne și curator de artă, a propus participanților o expoziție de pictură despre returile omului la feminin, în nuanțe de portocaliu. Artiști plastici consacrați sau studenți din România și invitați din Israel și Republica Moldova au transmis mesajele într-o expoziție a cărei prezentare o puteți vedea [aici](#).

Adrian Bulgaru, directorul Institutului Român pentru Drepturile Omului (IRDO) a dat contextul global al acțiunilor dedicate Zilei Universale a Drepturilor Omului și a exemplificat prin acțiunile concrete ale IRDO abordarea din acest an, în condițiile crizei pandemice. A atras atenția asupra drepturilor omului și libertăților fundamentale a celor dezavantajați. Acțiunea celor de la Unitatea Protejată Autorizată Nazarcea Grup, sectorul 1, București. Reuniunea a continuat prin evidențierea a ceea ce numim activism civic în scopul promovării și respectării drepturilor omului în general, dar la feminin, în particular, dată fiind tema reuniunii.

În această idee a fost contribuția echipei liceului francez "Anna de Noailles" din București. Intervenția a aparținut elevilor Timothée BRETONNET și Sarah PAIRAULT, care au fost susținuți de profesorii Aurélie GUIOT și Thierry NOYREY. Aceștia au evocat personalitatea celei al cărei nume îl poartă liceul, militantă pentru drepturile femeii, Anna de Noailles, un nume de referință în cultura franceză a începutului de secol XX, cu prietenii la fel de faimoase. Important este să nu uităm că Anna de Noailles purta înainte de căsătorie numele Ana Elisabeta Brâncoveanu, fiind descendentă pe linie paternă- Gregoire de Bibesco Brancovan, a voievodului Constantin Brâncoveanu. Contribuția elevilor liceului francez din București a prezentat, pe lângă exemplul pentru feminism și multiculturalism oferit de cea al cărei nume îl poartă și preocupări, acțiuni și proiecte, din viața școlii care marchează drepturile și libertățile fundamentale, dar și egalitatea de gen.

Constantin-Alexandru Manda, vicepreședinte al Asociației Group of the European Youth for Change (GEYC) din România, a reamintit participanților zile nu de mult trecute în România, când în perioada regimului Ceaușescu, femeile nu puteau dispune liber dacă și când pot avea un copil. Familia, destinul

acesteia și viața privată erau în mâinile decidenților din acea vreme. Istoria poate fi ciclică și este important să nu uităm. Însă, aceste teme revin acum, în zilele noastre, pe agenda publică a unor țări din vecinătatea noastră geografică, țări al căror regim este considerat a fi democratic. În anul 2022 care este an European al Tineretului, Alexandru Manda amintește că egalitatea de gen este centrală și este imediat asociată dreptului la educație, fără a uita educația sexuală și pentru sănătate reproductivă, care poate diminua numărul mamei adolescente care abandonează școala. Dezvoltarea durabilă, antreprenoriatul, mass-media și publicitatea, tineretul și digitalizarea sunt teme care este important să includă și dimensiunea de gen. Consiliul European va desfășura activități în cele 47 de state membre pe parcursul anului 2022 având în vedere și aceste teme.

În egală măsură, libertate și drepturi fără programe suport nu se poate afirma că au același impact. "Empowerment", sprijinul pentru dezvoltare personală și profesională este esențial.

Virginia Oțel, co-președintă a Professional Women Network Global Federation (PWN Global), aduce prin contribuția la masa rotundă o perspectivă socio-economică a empowermentului. PWN are în mandatul său promovarea idealurilor UNESCO. După un mandat de mare succes în România, Virginia Oțel este actualmente co-președintă a organizației la nivel global și propune teme pe care le putem aprofunda. Conducerea echilibrată de gen în companii este una între aceste teme. Nu a fost întâmplător aleasă și este susținută structurat și sistematic. Aduce beneficii atât la nivel individual, cât și al companiilor, dar și societal. Nu este despre dimensiune socială, ci despre dimensiunea economică. În România participarea femeilor la conducerea economică este de 13%, comparativ cu 30%, media europeană. Mentoratul promovat și realizat de PWN este un exemplu de abordare de succes. Este parte dintr-o Academie pentru dezvoltare profesională.

Voluntariatul și mișcările civice sunt fundamentale în promovarea și conștientizarea drepturilor omului. Evenimentul a adus deja în atenție prin expoziția de pictură activitatea unui Club, respectiv Clubul din București al Soroptimist International. Nina Smart, de asemenea, a atras atenția că face parte din grupul Soroptimist International care participă la Comitetul pentru Statul Femeii organizat de Națiunile Unite. În continuarea, Felicia Savu, președinta Uniunii Soroptimist International din România oferă detalii despre această organizație ce are reprezentare oficială pe lângă Consiliul European, OSCE și UNESCO. Înființată în anul 1921 este prezentă în peste 120 de țări, pe 5 continente. În Europa, Anna de Noailles și Suzanne Noel, în primul rând, au meritul, alături de alte 4 sau 5 militante, de a fi propus organizarea Soroptimist International pe continent. Promovarea drepturilor femeii și oferirea unor programe de susținere a tinerelor fete și femei, dar și a celor în vârstă face parte din agenda zilnică. Împreună cu Uniunea din Danemarca, în România se desfășoară un program de susținere a tinerelor mame adolescente. Programe care adresează dezvoltarea durabilă, dobândirea competențelor STEM sunt acțiuni prin care egalitatea de gen este promovată. Violența împotriva fetelor și a femeilor, în oricare formă de manifestare este abordată prin programe de prevenție adresate atât fetelor, cât și băieților. În opinia Feliciei Savu, aceasta ar putea fi o temă de colaborare cu UNESCO în România. Ea precizează faptul că expoziția de astăzi nu este o acțiune singulară. Clubul SI din Cluj (<https://www.facebook.com/groups/635288993302429/?ref=share>) și Clubul SI Slatina (<http://www.olttv.ro/olt-tv-new/cultura/2021/12/03/cristina-bacicu-botez--expoziție-aniversara->) au avut inițiative similare. Construirea unei lumi portocalii (Orange the World) este un țel al organizației.

Mihaela Miroiu, o distinsă militantă, campioană a feminismului, dar mai ales o meritorie prin crearea unei școli întru-ale dreptului omului la feminin și ale minorităților etnice, atrage atenția asupra dreptului omului la feminin ca excepție și nu ca regulă. Este vorba doar despre 100 de ani de istorie. Progres există, este remarcabil, dar nu putea fi mai mult într-o perioadă atât de scurtă. Retrospectiv putem fi

optimisti. Să nu uităm că școlile au fost desegregate în anii 50-60 și accesul liber la educație al fetelor este recent, dacă analizăm istoric. Ceea ce deosebește țările, este însă modul serios în care acestea promovează drepturile femeilor. În România, participarea femeilor la funcții de conducere documentează un eșec democratic. 4,5% prezență în Guvern, 13% în Parlament și sub 10% în administrația locală, sunt cifre despre reprezentare politică care ar trebui să alarmeze și să impună acțiune. Aprecierea femeii în România, stereotipurile populare sunt reflectate de exemplu, de Dicționarul de sinonime al limbii române din anul 2021 – a se vedea definiția femeii comparativ cu a bărbatului. Apoi, manualele se opresc la literatura anului 1968. Nici o actualizare. Cât privește această situație, acțiunea trebuie reconsiderată. Să nu uităm că democrația se joacă prin reprezentativitate. Ca atare 50% din populația țării, femeile este important să fie reprezentate. O lege electorală care susține partitatea este imperativă.

Educația pentru drepturile omului și libertăți fundamentale este parte din soluție. Ligia Deca, consilier prezidențial subliniază acest mesaj. Mesajul lumii portocalii fără violență a fost transmis în ultimii trei ani de Administrația Prezidențială prin iluminarea Palatului Cotroceni. Educația este esențială și, ca atare, educația pentru cetățenie democratică este imperativă. Ea trebuie învățată prin acțiune civică, prin participare. Sunt doar 32 de ani de democrație în România, dar diversitatea acțiunii civice nu a ajuns la așteptările pe care le avem. Sunt dimensiuni ale educației, ca exemplele deja date, respectiv educație pentru sănătate reproductivă, educație parentală, educație juridică pe care ar trebui să la realizăm. Să nu uităm că în Declarația Universală a Drepturilor Omului, sintagma ”toți oamenii se nasc egali și liberi” a fost meritul unei femei, nefiind singura femeie sau singurul merit. Ca atare, mesajul se poate adapta prin acțiune concretă și susținută.

Preocupările entităților statale și non-guvernamentale în domeniul drepturilor omului e necesar a fi conjugate în vederea dezvoltării și internalizării principiilor care stau la baza acestora.

Este ceea ce Madlen Șerban, secretar general al CNR UNESCO a precizat în încheiere, anunțând și lansarea la sfârșitul lunii ianuarie 2022 a procedurilor de desemnare pentru UNESCO, în cazul școlilor și al ONG-urilor.

Inregistrarea mesei rotunde poate fi urmărită integral pe [canalul de Facebook al CNR UNESCO \(@cnrunesco\)](#).

Această masă rotundă face parte din programul aniversar al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO *”România și UNESCO, arc peste timp – 65 de ani de la aderare”*.